

Toivakka, Maija

Parkanon kaupunki, Ikaalisten kaupunki

KANGASLAMMIN ENERGIAHANKKEEN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA

KAAVOITUKSEN ALOITUSVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika 11.6.2025 Keskiviikko, klo. 10.00–11:34

Paikka Microsoft Teams

Kutsutut

Organisaatio

Pirkanmaan liitto
Satakunnan liitto
Pirkanmaan Ely-keskus
Satakunnan Ely-keskus
Parkanon kaupunki
Ikaalisten kaupunki
Karvian kunta
Kankaanpään kaupunki
Jämijärven kunta
Luonnonvarakeskus
Puolustusvoimat
Traficom
Metsähallitus
Satakunnan museot
Pirkanmaan maakuntamuseo
Ikaalisten ja Parkanon kaupunkien terveysviranomainen
Pirkanmaan pelastuslaitos
Väylävirasto
Länsi-Suomen AVI
Metsähallitus, luontopalvelut
Energiavirasto
Suomen Erillisverkot
Ilmatieteenlaitos
Suomen riistakeskus
Fingrid

Läsnä

Nimi	Organisaatio
Iris Lehtonen	Pirkanmaan liitto
Niina Kangas	Pirkanmaan ELY-keskus
Minna Huttunen	Pirkanmaan ELY-keskus
Roosa Vähänäkki	Pirkanmaan ELY-keskus
Niilo Aro	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Erkki Salomäki	Parkanon kaupunki
Raisa Karinsalo	Parkanon kaupunki
Marja-Liisa Ala-Salomäki	Parkanon kaupunki
Teemu Oksanen	Parkanon kaupunki
Kari Santikko	Parkanon kaupunki
Satu Rask	Ikaalisten kaupunki
Mika Wallin	Ikaalisten kaupunki
Teijo Jokinen	Ikaalisten kaupunki
Pasi Lappalainen	Nosto Consulting (Ikaalisten kaavoitus)
Vadim Adel	Pirkanmaan maakuntamuseo/alueellinen vastuumuseo
Miia Hinnerichsen	Pirkanmaan maakuntamuseo/alueellinen vastuumuseo
Sara Konttinen	Ikaalinen ja Parkano ympäristöterveydenhuolto
Tapio Sten	Pirkanmaan pelastuslaitos
Tomi Mäkipelto	Pohjan Voima
Tuomas Westerling	Pohjan Voima
Susanna Paananen	FCG
Kaisa Annala	FCG
Maija Toivakka	FCG

1 Viranomaisneuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Niina Kangas Pirkanmaan ELY-keskuksesta toimii puheenjohtajana. FCG laatii muistion.

Hanketoimija esittäytyi (**Pohjan Voima / Tuomas Westerling**). YVA-selostuksen laadinta on käynnissä. Osayleiskaava-alueella on kaksi lomarakennusta ja hankealueen itäpuolella on yksi asuinrakennus. Neuvottelut ovat edelleen käynnissä. OAS-vaiheessa hankkeessa esitettiin kolme erilaista vaihtoehtoa. Hankealueen keskellä olevan lomarakennuksen osalta on oletettu, että sopimukseen päästään lomarakennuksen käyttötarkoituksen muutoksesta. Jos neuvotteluun ei päästä, niin aiheuttaa muutoksia kahden pienemmän hankevaihtoehdon voimalasijoitteluun. OAS-vaiheesta aurinkovoima-alueita on supistettu.

- **Pirkanmaan ELY-keskus/Niina Kangas:** Mikä on hankkeen aikataulu?
- **Pohjan Voima / Tuomas Westerling:** Mahdollisesti viivästyy loppuvuoteen.
- **Pohjan Voima / Tomi Mäkipelto:** Yhden loma-asunnon osalta on neuvoteltu tälläkin viikolla. Yritetään valmistautua siihen, että jos neuvotteluissa ei päästä toivottuun lopputulokseen, niin hanke olisi joka tapauksessa toteuttamiskelpoinen.

Viranomaisneuvottelun tarpeen toteaminen (AKL 66 § ja MRA 18 §).

[Hanketoimijat poistuivat klo 10:18]

2 Parkanon kaupungin puheenvuoro

Parkanon kaupunki / Erkki Salomäki: Parkanon kaupunki tukee uusiutuvan energian hankkeita.

3 Ikaalisten kaupungin puheenvuoro

Ikaalisten kaupunki / Mika Wallin, Teijo Jokinen: Ei erityisiä tavoitteita kaavan suhteen. Tärkeimpänä, että kaavaa viedään samaan aikaan eteenpäin Parkanon kanssa.

4 Kaava-aineiston esittely, FCG

FCG / Susanna Paananen

- esitteli Parkanon ja Ikaalisten OAS-nähtävillä olon ajankohdat ja kävi lyhyesti läpi saadut palautteet. Palautteisiin laaditaan vastineet. Palautteet aiheuttavat tarkistuksia OAS:iin ja osa voidaan huomioida mm. vaikutusten arvioinneissa.
- esitteli alustavat kaavakartat. Kaavakartalle tuotu esim. viitasammakkoalueita, mui-naisjäännökset ja maakuntakaavan mukaisia merkintöjä keskustelun pohjaksi.

Varsinais-Suomen ELY-keskus / Niilo Aro: Viitasammakkoalueiden osalta, jos ovat lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, niin silloin on syytä merkitä kaavakartalle soveltuvalla luo-merkin-nällä.

FCG / Susanna Paananen: Tuodaanko kaavakartalle luokan 4 kohteita?

Varsinais-Suomen ELY-keskus / Niilo Aro: Luokan 4 kohteet ovat vaihtelevia luontoarvoiltaan. Tapauskohtaisesti arvioitava.

Pirkanmaan liitto / Iris Lehtonen: Tärkeää vaihemaakuntakaavassa olevan lumo-alueen merkitseminen kaavaan. Osuuko sille voimaloita? Nyt esitellyssä osayleiskaavakartassa on kokonaismaakuntakaavan turvetuotantoon liittyvät EOt- ja tu-merkinnät. On hyvä, että nämä on tunnistettu. Vaihemaakuntakaavalla tullaan kuitenkin päivittämään turvetuotannon kannalta tärkeiden alueiden ohjausta siten, että näillä alueilla pyritään edistämään luonnon monimuotoisuutta, hiilensidontaa ja uusiutuvan energian tuotantoa, mikä on tarpeen huomioida yleiskaavan määräyksissä. Toisin sanoen nyt yleiskaavassa esitettyjen kokonaismaakuntakaavan turvetuotannon kannalta tärkeän alueen ja turvetuotantoon liittyvän valuma-alueen merkintöjen määräyksiä olisi hyvä jalostaa vaihemaakuntakaavan määräysten pohjalta. Vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa, muttei vielä lainvoimainen.

Maakuntakaavan kiviaineshuollon merkinnät ovat turvevaltaisten alueiden tavoin hyvin yleispiirteisiä, joten jos potentiaalisista ottoalueista on saatu tarkempaa tietoa, voisi näitä viedä yksityiskohtaisemmalle yleiskaavatasolle.

FCG / Kaisa Annala: YVA-selostuksen laadinta on menossa ja vaikutusten arviointeja viimeistellään. Petolintutarkkailu on menossa ja asukaskysely on päättynyt. Asukaskyselyjä lähetettiin 600 kpl, vastauksia tuli 216 kpl (vastausprosentti 36 %). YVA-selostuksen valmistuminen loppuvuodesta 2025. Havainnekuvia laaditaan kattavasti.

5 Viranomaisten kannanotot

Pirkanmaan liitto / Iris Lehtonen: Olisi ollut hyvä, jos keskustelun tueksi olisi ollut kartta, jossa näkyy myös vaihemaakuntakaavan tuulienergiatuotannon alue -merkinnän raja. Mikä on johtanut aurinkovoima-alueiden vähentämiseen kaavassa? Seuraavissa vaiheissa olisi tarpeen saada tieto siitä, mille maanpeiteluokille aurinkovoima-alueita osoitettaisiin. Osayleiskaava-alueelle sijoittuvan vaihemaakuntakaavan lumo-alueen (Ronokorpi) huomiointi on tärkeä asia.

- **FCG / Kaisa Annala:** Luontoselvityksiin perustuen aurinkovoima-alueita on pienennetty.

Pirkanmaan ELY-keskus / Niina Kangas: Voimaloita sijoittuu tv-alueen ulkopuolelle ja sijoittuminen aluerajauksen ulkopuolelle pitää perustella. Uuden alueidenkäyttölain eteneminen ja sen vaikutukset kaavaan nähdään myöhemmin. Kaava-alueella olevien rakennuksien tilanne on ratkaistava. YVA-ohjelmasta annettu lausunto tulee huomioida myös kaavoituksessa. Pintavesien valuma-alueasiat on syytä huomioida. ELY-keskuksen vesilain valvojiin kannattaa ottaa yhteyttä. Tarvitseeko alue esimerkiksi kuivatuksia. Hyvä, että yleismääräykseen on jo tuotu voimalatyyppin varmistaminen. Jos voimalasijainnit muuttuvat, puolustusvoimilta on saatava uusi puoltava lausunto.

Varsinais-Suomen ELY-keskus / Niilo Aro: Viitasammakkoalueet rajautuvat melko lähelle tuulivoima-alueita. Voisi olla hyvä, että luo-merkintään tai yleismääräyksiin laitettaisiin, että "Aurinko- ja tuulivoiman rakentamistoimenpiteissä on otettava huomioon luontoarvot".

Pirkanmaan ELY-keskus / Minna Huttunen: Liikenneverkkoon kytkeytyminen on tärkeä teema. OAS:ssa voisi olla oma kohdekortti liikenteelle. Liikenneselvityksen tekeminen. Yksityistiekunta kannattaa ottaa prosessiin mukaan ellei jo ole. Liittymät eivät tule riittämään raskaille kuljetuksille, joten liikenneasiat on hyvä ennakoida. Väylävirasto oli nostanut esiin, että jos kaapelit risteää tien tai rautatien kanssa, niin vaatii lupia. Odotetaan vastineita ja kaavaluonnosta lausunnoille.

[Niilo Aro poistui 11:15]

Pirkanmaan maakuntamuseo / Vadim Adel: Alueella on 7 muinaisjäännöstä ja muita kulttuuriperintökohteita. Merkitty asianmukaisilla merkinnöillä. Voimassa olevassa KATJA-asetuksessa on muille arkeologisille kulttuuriperintökohteille ark-merkintä. Se olisi mahdollinen s-merkinnän tilalle. Katsomme kaavamerkintöjä tarkemmin, kun kaavat tulevat kommentteille/lausunnolle. Arkeologista inventointia on tarpeen täydentää ainakin sähkönsiirtoreitillä sekä myös joltain osin kaava-alueelta. Maakuntamuseo on lähettänyt kommentteja inventoinnin tilaajalle. Näyttää myös siltä, että ainakin osa tuulivoimapaikoista on jäänyt tarkastamatta inventoinnissa. Kaavojen vaikutukset arkeologisiin kohteisiin on arvioitava. Kaavoihin ei tule merkitä muinaisjäännösten kohdalle sellaista uutta maankäyttöä, joka voi vahingoittaa kohteita.

Pirkanmaan maakuntamuseo / Miia Hinnerichsen: Onkin tullut jo esiin, että alueella on rakennuksia. Alueelta ei ole käytettävissä rakennetun ympäristön selvitystä. Rakennushistoriallisista arvoista ei ole tietoa. Olemassa olevista rakennuksista olisi tarpeen kerätä perustiedot (rakennusvuosi tai arvio, käyttötarkoitus) ja valokuvat. Alueen keskellä on vanha piha-piiri. Jos on historiallisia tai maisemallisia arvoja, niin tulisi laatia rakennetun ympäristön selvitys. Selvitystarve on tuotu esiin OAS ja YVA-ohjelmalausunnoissa.

- **FCG / Kaisa Annala:** Kyseisestä pihapiiristä on laadittu yleiskaavatasoinen rakennetun ympäristön selvitys.
- **Pirkanmaan maakuntamuseo / Miia Hinnerichsen:** Sen voi toimittaa museolle, jos haluatte kommentteja selvityksen riittävydestä.

Pelastuslaitos / Tapio Sten: Kaavoitukseen ei ole huomautettavaa. Tulipalojen vaikutukset, onnettomuudet ja kemikaalit on huomioitava. Jäänheitekartat pitäisi olla myös käytettävissä. Rakennuslupavaiheessa pitäisi olla palotekninen suunnitelma käytettävissä. Lisäksi olisi hyvä tuoda esiin, minkälaiset edellytykset aurinkovoimalla on pelastustoiminnan kannalta. Nämä olisi hyvä käydä läpi YVA-selostuksessa.

Pirkanmaan ELY-keskus / Niina Kangas: Onko kaupunkien puolelta kommentteja?

Parkanon kaupunki / Kari Santikko: Parkanolla ei kommentoitavaa.

Parkanon kaupunki / Raisa Karinsalo: Loma-asuntojen tilanteeseen liittyen, niin toinen rakennus on erämiesten käytössä oleva mökki, eivätkä he ole halukkaasti lähdössä

käyttötarkoituksen muutokseen. Toinen on kuolinpesän omistuksessa oleva mökki, eivätkä ole halukkaita käyttötarkoituksen muutokseen. Nämä ovat tämänhetkinen tieto.

6 Kaavoitusmenettelyn aikataulu ja osallistaminen

FCG / Susanna Paananen kertoi aikataulusta. Tavoitteena asettaa YVA-selostus ja kaavaluonnos samaan aikaan nähtäville. Valmistelu- ja ehdotusvaiheessa on tarkoitus tiedottaa maanomistajia kirjeitse. Tarvittaessa pidetään työneuvotteluja ja tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvottelu ehdotusvaiheen jälkeen.

Pirkanmaan ELY-keskus / Niina Kangas: Perusteltu päätelmä tulee saada ennen kuin edetään kaavaehdotusvaiheeseen. Voidaan pitää työneuvotteluja matalalla kynnyksellä.

7 Muut asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

8 Viranomaisneuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:34.

Muistion laatija

Maija Toivakka, FCG (kommentein korjattu 25.6.2025)

Jakelu

Osanottajat, kutsutut